

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни

Фізична терапія при множинних порушеннях організму

підготовки бакалавра
галузь знань 22 – Охорона здоров'я
спеціальність 227 – Фізична терапія,
ерготерапія

Розробники:
©доцент, канд мед. наук Гула Г.В.;
викл. Рак Л.С.

Практичне заняття № 1-2

ТЕМА Невідкладні стани. Принципи надання невідкладної допомоги

Питання для обговорення:

1. Невідкладні стани: поняття гострої недостатності кровообігу.
2. Принципи надання невідкладної допомоги при порушеннях мозкового кровообігу.
3. Гостра недостатність нирок.
4. Шок, види шоку. Надання невідкладної допомоги при шоккових станах.
5. Синдром тривалого стискання, опіки, відмороження, замерзання.

На заняття студентам розкриваються поняття недостатності мозкового кровообігу, види порушень. Розкривається поняття шоків, видів шоків, на прикладах розглядається причини виникнення шоків. Розкрити поняття синдрому тривалого стискання, стадії розвитку синдрому, відмороження і опіки, стадії їх розвитку.

Буде запропоновано розкрити поняття стану пацієнтів із порушеннями мозкового кровообігу та синдромом тривалого стискання. Також студенти

коротко ознайомляться із алгоритмом надання невідкладної допомоги при опіках і відмороженнях.

Завдання 1: скласти табличку з класифікацією шоків, відморожень та опіків.

Завдання 2: скласти план обстеження пацієнтів, які отримали синдром тривалого стискання, опіки 30% поверхні тіл і відмороження кінцівок.

Практичне заняття № 3

ТЕМА Серцево-легенева реанімація

Питання для обговорення:

1. Серцево-легенева реанімація, непрямий масаж серця.
2. Можливі ускладнення серцево-легеневої реанімації, етичні аспекти серцево-легеневої реанімації.
3. Покази до штучної вентиляції легень, інтубації трахеї.
4. Поняття смерть мозку, клінічна смерть і біологічна смерть. Обстеження пацієнтів.

Студентам буде продемонстровано алгоритм серцево-легеневої реанімації. Буде запропоновано розкрити поняття «Серцево-легенева реанімація, непрямий масаж серця». Також студенти навчатимуться надавати першу домедичну допомогу при зупинці серця та дихання, у випадку інших критичних станів.

Завдання: скласти ситуаційний алгоритм СЛР. Відпрацювати його.

Практичне заняття № 4

ТЕМА Принципи роботи реабілітолога в реанімаційному відділенні.

Практичний модуль

Питання для обговорення:

1. Поняття пріоритетів у обстеженні пацієнта. Шкала Глазго.
2. Обстеження важкохворих в реанімаційному відділенні.
3. Індивідуальний підхід до пацієнта. Визначення пріоритетів у роботі фізичного терапевта в відділенні реанімації.
4. Робота в команді, догляд за пацієнтом, робота з родичами.
5. Студенти здають практичний модуль.

Студенти ознайомлюються із роботою реанімаційного відділення. Студенти отримують досвід співпраці: лікар, фізичний терапевт, медична сестра, молодша медична сестра. Знатимуть про роль кожної ланки в роботі команди і ефективність від такої співпраці.

Ведення документації в реанімації. Яким чином обстежувати хворих в коматозних станах, і принцип оцінки за шкалою Глазго.

Завдання: роздрукувати шкалу Глазго, і визначити стан свідомості пацієнта за шкалою, розділившись по 3 особи.

Практичне заняття № 5

ТЕМА Хронічні прогресуючі захворювання нервової системи

Питання для обговорення:

1. Хронічні прогресуючі захворювання нервової системи, які призводять до обмеження роботи різних систем організму.
2. Ураження головного мозку.
3. Покази й протипокази до реабілітаційних втручань при ураженнях головного та спинного мозку, периферичних нервів.
4. Використання допоміжних технічних засобів. Підбір технічних засобів фізичної терапії.
5. Хронічні прогресуючі захворювання нервової системи, які призводять до обмеження роботи різних систем організму.

На заняття студентам розкриваються поняття ураження головного мозку, які наслідки неврологічного і рухового дефіциту можуть відбуватись. Розкривається поняття хронічних прогресуючих захворювань, таких як міопатії множинний склероз, хвороба Паркінсона. Особливості роботи фізичного терапевта з такими пацієнтами.

Підбір засобів для пересування, а саме інвалідний візок, милиці одноопорні палиці, ходунці.

Завдання:

Скласти програми реабілітаційних втручань для пацієнтів (підбираються ситуаційні завдання, або пацієнти з клініки) та допомогти підібрати засіб для пересування.

Практичне заняття № 6

ТЕМА Підбір та застосування форм роботи із особами похилого віку.

Практичний модуль

Питання для обговорення:

1. Принципи підходів до осіб похилого віку; особливості складання реабілітаційних програм.
2. Певні форми обстежень, можливі обмеження при обстеженні.
3. Програми для родичів та опікунів.
4. Студенти здають практичний модуль.

Студенти отримують знання про особливості обстеження осіб похилого віку. З врахуванням вікових змін, певні норми обстежень. Також студенти ознайомляться із можливими змінами поведінки таких хворих.

Знатимуть особливості догляду, і ймовірність виникнення ускладнень.

Особливості роботи із хворими, які тривалий час лежать. Техніка переміщень.

Завдання: навчитись переміщувати хворих в ліжку, для подальшої демонстрації родичам та опікунам.

Практичне заняття № 7-8

ТЕМА Алгоритм проведення обстеження та особливості створення програми реабілітаційного втручання

Питання для обговорення:

1. Програми реабілітаційних втручань у важкохворих
2. Техніка очищення бронхів
3. Техніка переміщень
4. Маніпулятивні втручання при роботі апарату ШВЛ

На заняття студентам дають ситуативні завдання. Пропонується скласти програму обстеження, із завданнями, цілями довготривалими і короткотривалими. Визначення пріоритетів. Опрацьовується техніка проведення очищення бронхів, покази, протипокази, застереження.

Методи маніпулятивних втручань при диханні на апараті ШВЛ: Демонстрація, покази, протипокази. Поняття насичення крові киснем.

Завдання: скласти програми реабілітаційних втручань для пацієнтів (підбираються ситуаційні завдання, або пацієнти з клініки) та допомогти підібрати маніпуляції для покращення стану хворого. Повторити техніку переміщень важкохворих.

Практичне заняття № 9

ТЕМА Ускладнення, які можуть виникнути внаслідок тривалого лежання

Питання для обговорення:

1. Відлежани, догляд, шкала Бартела.
2. Ускладнення при тривалому лежанні
3. Догляд, робота з родичами.

Студенти отримують знання про причини, наслідки, стадії виникнення відлежани. На прикладі шкали Бартела розглядаються пацієнти з певним ризиком виникнення відлежани. З врахуванням вікових змін певні норми догляду за пацієнтами. Також студенти ознайомляться із можливими змінами, які виникають у пацієнтів при тривалому лежанні.

Техніка переміщень, догляд за хворими, які тривалий час лежать.

Завдання: навчитись визначати за шкалою Бартела ризик виникнення відлежани.

Практичне заняття № 10

ТЕМА Типи оперативних втручань та можливі ускладнення у післяопераційному періоді

Питання для обговорення:

1. Поняття планової та невідкладної хірургії. Торакальна, черевна, судинна, ендокринна, лапароскопічна, нейрохірургія.
2. Торакальна, черевна, судинна, ендокринна, лапароскопічна, онкохірургія, нейрохірургія.
3. Особливості післяопераційного догляду.
4. Програми фізичної терапії для хірургічних пацієнтів.

Практичне заняття № 11

ТЕМА Техніка проведення маніпулятивних втручань у пацієнтів, які перебувають в комі

Питання для обговорення:

1. Ускладнення в пацієнтів в комі.
2. Апарати ШВЛ, режими ШВЛ
3. Ускладнення при очищенні легень

Студенти отримують завдання визначити, які ускладнення можуть виникнути у хворих в комі. Отримують знання про стадії виходу із тривалої коми, та акценти над якими слід працювати на кожному етапі.

Ускладнення, які можуть виникнути при відсмоктуванні з дихальних шляхів, етичні норми поведінки, щодо родичів хворих в комі і до самих хворих. Поняття «вегетативного стану», роз'яснення родичам.

Робота апаратів ШВЛ, режими, які режими найчастіше застосовують, як побачити, що хворий може сам дихати.

Практичне заняття № 12

ТЕМА Як працювати з хворим, який перебуває на ТІТВІТ. Практичний та теоретичний модуль

Питання для обговорення:

1. Як працювати з хворим, який перебуває на ТІТВІТ.
2. Проведення відсмоктування з дихальних шляхів. Ускладнення, які зустрічаються в пацієнтів в комі.
3. Студенти здають практичний модуль.
4. Студенти пишуть контрольну роботу.

Практичне заняття №13-14

ТЕМА Алгоритм проведення обстеження та особливості створення програми реабілітаційного втручання. Основні принципи реабілітаційного обстеження хворих з ОРА

Питання для обговорення:

1. Особливості обстеження пацієнта, підбору засобів для заняття, визначення першочергових завдань.
2. Алгоритм проведення обстеження та особливості створення програми реабілітаційного втручання. Основні принципи реабілітаційного обстеження хворих з ОРА.
3. Складання протоколів обстеження, вирішення ситуаційних завдань.

Практичне заняття №15-16

ТЕМА Обстеження дихальної системи при ураженнях дихальної і серцево-судинної систем

Питання для обговорення:

1. Обстеження дихальної системи при ураженнях дихальної і СС систем.
2. Повторення маніпулятивних втручань.

Практичне заняття № 17

ТЕМА Обстеження дихальної системи

Питання для обговорення:

1. Обстеження дихальної системи, основні показники на які слід звернути увагу при складанні реабілітаційної програми.
2. Складання протоколів обстеження, вирішення ситуаційних завдань.

Практичне заняття № 18

ТЕМА Навчання прийомам самообслуговування при травмах та захворюваннях ОРА

Питання для обговорення:

1. Види прийомів самообслуговування при травмах та захворюваннях ОРА.
2. Складання програм фізичної терапії, вирішення ситуаційних завдань.

Практичне заняття № 19

ТЕМА Навчання техніки переміщень пацієнтів з переломами кінцівок, підбір засобів для пересування

Питання для обговорення:

1. Навчання техніки переміщень пацієнтів з переломами кінцівок, підбір засобів для пересування.
2. Техніка страхування осіб, що користуються інвалідним візком.

Практичне заняття № 20

ТЕМА Фізична терапія при порушеннях обміну речовин, пошкодженнях опорно-рухового апарату та хірургічній патології.

Практичний та теоретичний модуль

Питання для обговорення:

1. Студенти здають практичний модуль.
2. Студенти пишуть контрольну роботу
3. Підведення підсумків за семестр.

Рекомендована література

Основна:

1. Анестезиология и реаниматология : практ. занятия / под общей ред. Л. В. Усенко. – Киев : Вища школа, 1983. – 351 с.
2. Бас О. Реабілітаційне обстеження жінок після мастектомії / Ольга Бас // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2008. – Вип. 12, т. 3. – С. 22–25.
3. Вакуленко Л. О. Основи фізичної реабілітації / Л. О. Вакуленко. – Тернопіль : ТНПУ, 2010. – 234 с.
4. Внутрішні хвороби / [Р. О. Сабадишин, В. М. Баніт, І. М. Григус і ін.] ; за ред. Р. О. Сабадишина. – Рівне : Рівненська друкарня, 2004. – 544 с.
5. Григус І. М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи : навч. посіб. / І. М. Григус. – Рівне, 2011. – 186 с.

6. Дитяча анестезіологія і реаніматологія / за ред. В.А. Міхельсон, В. А. Гребенніков. – Київ, 2008. - 237с.
7. Івасик Н. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання : навч. посіб. для студ. ВНЗ фізкультурного профілю / Наталія Івасик. - Львів, 2007. - 166 с.
8. Івасик Н. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/терапії дітей шкільного віку з бронхолегеневими патологіями : монографія / Наталя Івасик. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 393 с.
9. Маркс В.О. Ортопедическая диагностика / В. О. Маркс. – Минск,1978. – 508 с.
10. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині : підручник / М. В. Степашко, Л. В. Сухостат. – Київ : Медицина, 2006. – 288 с.
11. Мухін В. М. Фізична реабілітація при пошкодженнях опорно-рухового апарату : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 398 с.
12. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – Київ : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
13. Мухін В. М. Фізична реабілітація в травматології : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2015. – 424 с. – ISBN 978-966-2328-77-6.
14. Ногас А. О. Фізична реабілітація при множинних захворюваннях : навч.-метод. посіб. / А. О. Ногас, І. М. Григус. – Рівне, 2012. – 100 с.
15. Реабілітація хворих засобами лікувальної фізкультури / [Грейда Б. П., Столяр В. А., Валецький Ю. М., Грейда Н. Б.]. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2003. – 310 с.
16. Ріст та розвиток людини / Тарасюк В. С., Титаренко Г. Г., Паламар І. В., Титаренко Н. В. – Київ : Здоров'я, 2002. – 272 с.
17. Тимрук-Скоропад К. Первинне оцінювання та планування фізичної терапії пацієнтів із хронічним обструктивним захворюванням легень з використанням інструментів на основі міжнародної класифікації функціонування / Катерина Тимрук-Скоропад // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2018. – № 1(31). – С. 45–53.
18. Тиравська О. Реабілітаційне обстеження осіб після хірургічного лікування кил міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта / Оксана Тиравська // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2009. – Вип. 13, т. 3. – С. 171–175.
19. Швидка медична допомога : навч. посіб. / Л. П. Чепкий О. Ф., Возіанов О.І. – Київ : Вища школа. – 311 с.

Допоміжна:

1. Алан Е. Г. М'язова дистрофія : факти / Алан Е. Е. Емері. – Нью-Йорк : Oxford University Press, 2001. – 164 с.
2. Гриньків М. Нормальна анатомія : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 224 с.
3. Воронін Д. М. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи : навч. посіб. / Д. М. Воронін, Є.О. Павлюк. – Хмельницький

- : ХНУ, 2011. – 143 с.
4. Діагностика та лікування невідкладних станів в терапії : навч. посіб. / Середюк Н. М., Купновицька І. Г., Мазепа М. А., Вакалюк І. П. – ІваноФранківськ, 1996. – 126 с.
 5. Івасик Н. О. Засоби фізичної реабілітації в екстреній допомозі при порушенні ритму та провідності серця / Івасик Н. О., Очеретна О. М., Чеховська М. Я. // Науковий часопис [Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова]. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. - Київ, 2013. - Вип. 7(33), т. 2 (Н-Я). - С. 530-535.
 6. Коритко З. Загальна фізіологія : навч. посіб. / Зоряна Коритко, Євген Голубій. – Львів : ПП Сорока, 2002. – 141 с.
 7. Коритко З. І. Вплив засобів фізичної реабілітації на якість життя хворих при ревматоїдному артриті / З. І. Коритко, Р. М. Поник, О. В. Купріненко // Експериментальна та клінічна фізіологія і біохімія. – 2019. – № 4(88). – С. 45– 52.
 8. Крук Б. Р. Рекомендації щодо складання індивідуальної програми фізичної реабілітації осіб з хребетно-спинномозковою травмою шийного відділу в післяопераційний період / Крук Б. Р. // Теорія і практика фізичного виховання. – 2004. – № 3. – С. 263–269.
 9. Крук Б. Р. Клінічні ознаки спинномозкової травми : лекція з навчальної дисципліни „Фізична терапія в нейрореабілітації” для студентів спеціальності 227 "Фізична терапія та ерготерапія" / Крук Б. Р. - Львів, 2019. - 19 с.
 10. Крук Б. Р. Реабілітаційна картка обстеження осіб з ураженням хребта та спинного мозку : додаток до лекцій з навчальної дисципліни "Фізична терапія в нейрореабілітації" для студентів спеціальності 227 "Фізична терапія та ерготерапія" / Крук Б. Р. - Львів, 2019. - 15 с.
 11. Куцериб Т. Анатомія людини з основами морфології : навч. посіб. / Тетяна Куцериб, Мирослава Гриньків, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 86 с.
 12. Лікувальна фізична культура : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 33 с.
 13. Мазепа М. А. Загальний огляд хворого : метод. вказівка / Мазепа М. А. – Львів, 2018. – 3 с.
 14. Мазепа М. А. Огляд окремих частин тіла : метод. вказівка / М. А. Мазепа. – Львів, 2018. – 2 с.
 15. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія " та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
 16. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Ф. В. Музика, М. Я. Гриньків., Т. М. Куцериб. – Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.
 17. Музика Ф. Рухова активність осіб похилого віку України та Польщі / Федір Музика, Назарій Куриш // Молода спортивна наука України :

- зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2013. – Вип. 17, т. 4. – С. 105 – 110.
18. Серцево-судинна система : лекція з навчальної дисципліни "Анатомія людини" / склав Музика Ф. В. - Львів, 2019. - 12 с.
 19. Нервова система. Спинний мозок : лекція з навчальної дисципліни "Анатомія людини" / склав Музика Ф. В. - Львів, 2019. - 10 с.
 20. Паєнок О. Загальний огляд нервової системи. Головний і спинний мозок / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
 21. Паєнок О. Кровообіг головного та спинного мозку. Синдроми ураження окремих артерій мозку / Олександр Паєнок. – Львів, 2017.
 22. Руденко Р. Специфіка програми фізичної реабілітації спортсменів з обмеженими можливостями в рамках нозологічної групи / Романна Руденко // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 18, т. 2. – С. 333 – 357.
 23. Руденко Р. Є. Фізична реабілітація осіб, хворих на цукровий діабет / Р. Є. Руденко, К. С. Вяткіна // Здоровий спосіб життя : зб. наук. ст. – Львів, 2008. – Вип. 28. – С. 41–45.
 24. Свістельник І. Фізична реабілітація : анот. бібліогр. покажч. / Ірина Свістельник. – Київ : Кондор, 2012. – 1162 с.
 25. Тиравська О. Програма фізичної реабілітації осіб, оперованих із приводу кил міжхребцевих дисків поперекового відділу хребта / Оксана Тиравська, Ростислав Данилков // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. - Львів, 2011. - Вип. 15, т. 3. - С. 293–299.
 26. Фізична реабілітація. Фізична терапія : анот. бібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2019. – 145 с.
 27. Стасюк О. Фізична реабілітація при туберкульозі легень / Ольга Стасюк, Марія Васирина // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2012. – № 1. – С. 50–55.
 28. Фізична реабілітація при порушеннях діяльності серцево-судинної системи : конспект лекцій з навчальної дисципліни / розроб. Чеховська М. Я. - Львів, 2020. - 59 с.
 29. Чеховська М. Програма фізичної реабілітації для дітей шкільного віку з хронічною серцевою недостатністю / Мар'яна Чеховська // Фізична активність, здоров'я і спорт. - 2017. - № 1(27). - С. 76-86.
 30. Features of heart rate variability in breast cancer survivors with various types of attitude to the disease / Evgen Prystupa, Tetiana Odynets, Yuriy Briskin, Iryna Svistelnyk // Advances in Rehabilitation=Postępy Rehabilitacji. – 2018. – Vol. 3. – P. 5–9.
 31. Muchin W. Rehabilitacja fizyczna / Władimir Muchin. – Dąbrowa Górnicza, 2012. – Cz. 2. – 143 s.
 32. Bcl 1 polymorphism of glucocorticoid receptor gene in patients with bronchial asthma with obesity / V. V. Kmyta, V. Y. Garbuzova, E. N. Prystupa, L. N. Prystupa // Цитология и генетика. – 2016. – Т. 50, № 3. –

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Електронний каталог ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://3w.ldufk.edu.ua/>
2. Електронний репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
3. Крук Б. Фізична терапія при порушенні діяльності нервової системи [Електронний ресурс] / Богдан Крук. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 86 с. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/15281>
4. ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics (ICD-11 MMS) 2018 version [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://icd.who.int/browse11/1-m/en>.
5. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>.